

Na Bled so vabljene učiteljice radovljanskega okraja k prijateljskemu sestanku, ki bo v četrtek 12. januarja v gostilnici pri Peternele. Začetek ob 2. uri popoldne.

Dekliška šola v Novem mestu. Novomeški mestni občinski zastop je baje sklenil, da ustanovi deklisko šolo s 6., 7. in 8. nadaljevalnim razredom. To je gotovo vse hvale vredno, zakaj dandanes skrbe pri nas mnogo premalo za deklisko vzgojo in izobrazbo. Ne zdi se nam pa prav, da nameravajo izročiti pouk šolskim sestram.

Dekliška šola v Idriji. Razmere na c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji so take, da bo treba o njih izpregovoriti resno besedo, ker nasprotujejo zakonitim določbam in pedagoškim zahtevam. Da vsaj nekoliko odpomorejo velikan-skim nepravilnostim, nameravajo razširiti sedanje dekliske razrede v popolno osemrazrednico, kar moramo le odobravati. Toda to je le minimalno izboljšanje razmer na tej šoli. Za toliko število šolskih otrok (okrog 1000!) bi moral c. kr. erar ustanoviti 3 šole, če bi mu bilo kaj do normalnih razmer in do vzgoje šolske mladine. Pred vsem bi pa moral izboljšati svojemu učiteljstvu plače, da bi ne bile tako si-lovito nizke. Toda o vsem tem bomo še govorili.

Koliko izda mesto Berlin za svoje šole. L. 1903. so iznašali stroški za berlinske občinske šole 15.726.456 mark. (V Avstriji ne izda država za vse ljudsko šolstvo toliko de-narja). Ti stroški so narasli iz poprejšnjega leta za 634.858 mark. Mestna šolska deputacija je imela v nadzorstvu in opravi 272 šolskih zavodov, nadalje pa še nadzorstvo nad 57 zasebnimi šolami. Na 265 berlinskih občinskih šolah je delovalo 265 ravnateljev, 2747 učiteljev, 1618 učiteljic, skupaj 4630 znanstveno izobraženih učnih oseb, vrhutega pa še 310 strokovnih učiteljic. Skupno so poučevali 218.798 otrok — razen učencev višjih zavodov — brezplačno na stroške mesta Berlina.

Franosko časopisje. Koliko smo v Avstriji zaostali za kulturo glede čitanja — pri čimer je seveda nesrečna cokla tudi zabranjena kolportaža — nam najbolj kaže Fran-cija s svojim velikim časopisjem, ki se vrsti glede odjemalcev sledeče: »Le Petit Parisien« se tiska v 1.500.000 izvodih, »Le Petit Journal« v 800.000 izvodih, »Le Journal« v 750.000 izvodih, »Le Matin« v 400.000 izvodih, »L'Echo de Paris« v 100.000 izvodih, »La Patrie« v 90.000 izvodih, »La Presse« v 70.000 izvodih, »L'Intransigeant« v 66.000 izvodih, »L'Action« v 55.000 izvodih, »Le Radical« v 48.000 izvodih, »La Lanterne« v 42.000 izvodih, »La Figaro« v 30.000 izvodih. — Pri nas je pa že veliko, ako ima list 1000 na-ročnikov; tako je tudi z našimi učiteljskimi listi. Ako bi pa bilo več agitacije in požrtvovalnosti, bi imeli lahko »Zvonček«, »Učit. Tov.« in »Popotnik« vsak po 2000 naročnikov, kar bi bilo seveda za te liste silne važnosti in kar bi jim zago-tovilo najlepši razvoj. In to bi bilo samo nam in šolstvu v prid!

Za absolvirane učence meščanskih šol je naučni minister sestavil seznamek onih učnih zavodov, v katere lahko vstopijo po dovršeni meščanski šoli. Take seznamke morajo imeti vse deželne in okrajne šolske oblasti ter ravnateljstva meščanskih šol, v katere lahko pogledajo starši ali njih namestniki.

Naseljevanje v Ameriko. V preteklem letu se je iz-selilo iz Avstro-Ogrske v Severno in Južno Ameriko ogromno število 221.717 prebivalcev. To je lepa ilustracija razmer naše monarhije!

Listnica uredništva.

Liga + 15. Pozdravljamo Vas kot svojega novega sotrudnika. Pišete nam: »Odločni in neustrašljivi govor Učit. Tov.« me je zdra-mil iz zaspanosti in brezbriznosti. Odslej Vam hočem ostati zvest so-trudnik, zakaj tudi o naših štajerskih razmerah je treba govoriti jasno in brezobzirno. — Ta Vaša izpoved nas veseli. Da bi jih bilo več Vam enakih! — **Na Oorenjsko.** Na Vaš dopis glede čitanja šolske mladine nismo pozabili. Dotični gospod katehet bo že čul, kar mu gre. Takim ljudem ni čisto nič do tega, da zastrupljajo nedolžno mladino. In to so prijatelji šole! — **Sitnež.** Pride prihodnjič. — Več stvari smo morali odložiti za prihodnje številke.

Listnica upravnistva.

Dragi tovariši!

Zopet je tu novo leto z novimi stroški — in vendar je porav-nati še mnogo starih!

Pri nekaterih naročnikih ne izdado nikake prošnje, nikaki opo-mini — »Tovariša« bi čitali le, ako se jim dološilja brezplačno. In takih je mnogo, mnogo! V preteklem letu se je moral list ustaviti prav mnogim naročnikom-dolžnikom in sedaj se mora zgoditi enako še pri mnogih drugih. Saj menda vendar vsak ve, da staneta tisk in uprava ogromno denarja, da torej ni mogoče pošiljati »Tovariša« pre-težni večini brezplačno!

Kje je vendar stanovska zavest? Saj ste svoje simpatije s »Tovarišev« pisavo že mnogokrat izražali jasno, a najjasnejše na minuli Štefanji dan, ko ste tako navdušeno glasovali za zadnjo podanih resolucij!

Saj pa »Tovariš« tudi nastopa tako, da je vreden naše podpore!

Tedaj: Vsak izkaži svoje simpatije dejanski; po-ravnaj svoje zastanke in plačaj naročnino že vnaprej!